

Highlights en producten Historisch Goud 2013

Kasteel Hoensbroek

Carnaval: romein, ridder of prinses: Ludieke marketing actie. Kom verkleed naar het kasteel!

Paaseieren zoeken bij Kasteel Hoensbroek

Op tweede paasdag werden gezinnen uit de regio uitgenodigd om paaseieren te zoeken in de kasteelweide. Ook waren er op het tweede binnenplein middeleeuwse spellen voor jong en oud en kon men genieten van een heerlijke paasbrunch.

King A

Een familievoorstelling vol moed en durf! Op 8 en 9 mei op het eerste binnenplein van Kasteel Hoensbroek met het Kasteel als decor op de achtergrond. Een samenwerking met Het laaglandtheater en IKEA Heerlen.

Riddertoernooi

Thema van het Riddertoernooi was dit jaar het 625 jaar bestaan van Heerlijkheid Hoensbroek, waarbij bezoekers mee terug in de tijd werden genomen naar het jaar 1388. Een spectaculair toernooi waarbij de ridders strijden om het mooie kasteel.

Museumweekend

Op 6 en 7 april stond het museumweekend in het teken van 'Doe een museum'. Een actief programma met speurtochten en spellen zowel in het kasteel als buiten op de pleinen. Op 6 april was er een scoutingdag Sint Joris, waarbij de scouts door het kasteel op aan de slag zijn gegaan met opdrachten en vragen.

Kasteel Binnenstebuiten

Programma waarbij je als bezoeker de hele zomervakantie van alles kunt zien en beleven in kasteel Hoensbroek; of het nu mooi weer is of net niet. Een gevarieerd programma met workshops boogschieten, rondleidingen door kasteelgidsen, middeleeuwse spellen en een heus springkasteel in de vorm van kasteel Hoensbroek.

Familie Hoen terug in kasteel: Hoenkamer

Familie von und zu Hoensbroek is weer terug in Kasteel Hoensbroek! In een speciaal ingerichte ruimte met een familieboom, wordt een gedeelte van de familiegeschiedenis verteld.

Open Monumentendag

14 en 15 september stond de Open Monumentendag in het thema 'Macht en Pracht'. Zowel Thermenmuseum als Kasteel Hoensbroek werden opgenomen in een route met bezienswaardigheden die de macht en pracht van Heerlen toonden.

Halloween

Samen met winkeliersvereniging Hartje Hoensbroek en Scouting de Stutters is op zondagavond 3 november een Halloweenocht gelopen door Hoensbroek, die eindigde in het kasteel waar een korte route door de donkere, griezelige kasteelvertrekken volgde.

Sinterklaas

In samenwerking met Winkeliersvereniging Hartje Hoensbroek werd de goedheiligman dit jaar onthaald in kasteel Hoensbroek, waar de kinderen uit de buurt naar hartenlust konden speuren, kleuren en spelen voordat de Sint aan zijn reis naar het centrum van Hoensbroek begon.

Kerstvakantie in kasteel Hoensbroek

Gekleed in kasteelkleding met een spannende speurtocht in de hand konden bezoekers tijdens de kerstvakantie het kasteel ontdekken. Ook waren er dagelijks rondleidingen door gidsen langs de high lights van het kasteel.

Thermenmuseum

Via Belgica verankering

In het Thermenmuseum werden aan de presentatie een aantal QR punten toegevoegd die een directe link maken met de Via Belgica Digitale-website, welke het Romeinse landschap virtueel mooi verbeeldt.

Verlenging tentoonstelling Goudklompjes

De Goudklompjes uit de collecties van Historisch Goud werden voor een langere tijd tentoongesteld. Als aanvulling bij de tentoonstelling werden de oudste filmbeelden van Heerlen vertoond.

Paasfilms: Asterix en Obelix betoveren Thermenmuseum

Tijdens de Paasdagen werden twee jeugdspeelfilms vertoond in de filmzaal van het Thermenmuseum. De helden Asterix en Obelix namen het met hun dorpsgenoten weer op tegen de Romeinse overheerser wat voor hilarische momenten zorgde.

Cultura Nova: PAASEDITIE

In de avonden van 29 en 30 maart werd er een rondleiding gegeven voor gasten van Cultura Nova, tijdens de Paaseditie van het festival, waarna in de museumzaal tussen de Romeinse vondsten de filmklassieker "Spartacus" te zien was.

Romeins mozaïeken in vakanties

In samenwerking met museumbezoekers en Praktijkschool Parkstad Limburg werd dit jaar de laatste hand gelegd aan het grote wandmozaïek met daarop de aanleg van een Romeinse weg. Tijdens de vakanties konden bezoekers meedoen aan workshops Romeins mozaïek maken.

Museumweekend

In het Museumweekend stonden de oud Hollandse spellen in het Thermenmuseum klaar voor een ieder die een gokje wilde wagen. Ook was er een workshop Romeins mozaïek maken en de tentoonstelling "Goudklompjes" was geopend.

De eerste Boeren

Vanaf 29 juni is de tentoonstelling "De eerste Boeren" in het Thermenmuseum te zien. De tentoonstelling is gemaakt door het RMO in Leiden in het kader van het Odyssee project, waarbij nog niet ontsloten archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd. De tentoonstelling gaat over de bandkeramische cultuur in deze streek en toont bruiklenen van de RMO collectie en de collectie van Maastricht.

Semper Vivetum

Op 20 en 21 juli werd in Simpelveld het festival Semper Vivetum georganiseerd. Een Romeins festival met reenactors en stands. Het Thermenmuseum heeft hierbij een adviserende rol gespeeld en was prominent vertegenwoordigd met een stand tijdens het festival.

Heemkundevereniging tentoonstelling

Vanaf 13 september is in het Thermenmuseum een tentoonstelling te zien die is gemaakt door Heemkundevereniging de Bongard waarbij "Het Romeins verleden van Vlengendaal" in beeld en tekst te zien is.

Open Monumentendag

Op 14 en 15 september werd de Open Monumentendag georganiseerd in het thema 'Macht en Pracht'. Zowel Thermenmuseum als kasteel Hoensbroek werden opgenomen in een route met bezienswaardigheden die de macht en pracht van Heerlen toonden.

Rijckheyte

Invoering wet RGT en KPI rapportages

De wet Revitalisering Generiek Toezicht (RGT) is met ingang van 1-10-2012 in werking getreden en betekent dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen uit eigen beweging moeten rapporteren over de resultaten die ten gevolge van de archiefwet worden gevorderd. De VNG heeft hiertoe een instrument ontwikkeld, de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) monitor. De archiefinspectie Rijckheyte heeft vanaf mei 2013 verschillende overheidsinstellingen ondersteunt bij deze monitor en de vervaardiging van het bijbehorende rapport. In totaal zijn er in 2013 negen rapporten opgesteld.

Ontwikkeling Visie, methode en instrumenten

Ten gevolge van de wet RGT is de positie en werking van het archieftoezicht veranderd. Om hieraan handen en voeten te kunnen geven is in samenwerking met de gemeente Sittard-Geleen en Maastricht gewerkt aan een nieuwe visie op het archiefwettelijke toezicht. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe visie en methode. De volgende stap is het (door)ontwikkelen van bestaande en nieuwe instrumenten.

Studiezaal en dienstverlening

In 2013 was de studiezaal geopend op 169 dagen en legden 1.179 bezoekers in totaal 1.584 bezoeken af. Het gemiddeld aantal bezoekers per dag is 9,4 en iets gedaald ten opzichte van 2012. Samen hebben deze bezoekers meer stukken aangevraagd, van 37 per dag in 2012 naar 40 per dag in 2013. In 2013 werden er 1.306 e-mails, brieven en telefonische verzoeken afgehandeld door de medewerkers in de studiezaal.

MAIS en internet

De informatie over en uit archieven en collecties is te vinden via de website van Rijckheyte en archieven.nl. Het aantal zoekvragen op www.rijckheyte.nl is opnieuw gestegen, van 1.266.558 in 2012 tot 1.593.205 in 2013. Op de website en archieven.nl zijn verschillende zoekingen beschikbaar voor het zoeken in specifieke soorten archief- of collectiestukken. De populairste zoekingen blijven de beeldbank en de bibliotheekcollectie, die resp. 2.320.561 en 579.039 maal gebruikt werden.

Naast gerichte zoekvragen is het eveneens mogelijk items in de collecties te bekijken via het zgn. bladeren in archieftoegangen of catalogi of het filteren van zoekresultaten. Deze items bestaan uit

- beschrijvingen van archief- of collectiestukken;
- nadere toegangen met (persoons-)gegevens uit bv. bouwdoSSIers, hinderwetvergunningen, notariële akten, akten Burgerlijke Stand, bidprentjes, rouwbrieven, familieberichten
- digitale bestanden van archief- of collectiestukken

In 2013 werden er in totaal 7.619.425 items bekeken, tegenover 6.397.125 items in 2012.

Acquisitie archieven en collecties

In 2013 is er ca. 57 meter nieuw archief- en collectiemateriaal verworven.

Archieven: 1 Huwelijksregister gemeente Heerlen, aanvulling bedrijfsarchief Schunck, Stichting 't Gilde Heerlen, , aanvulling archief Pancratiusbank/SNS, archieven van de RK Parochies H. Geest, Verschijning Onbevleete Maagd, H. Pius X, H. Drievuldigheid, aanvulling St. Joseph.

Collecties: Jan Keulen, Van Berckel, Droomvijver Hoensbroek, Hub Savelsbergh, 928 digitale luchtfoto's Heerlen en ca. 120.000 bidprentjes.

Ontsluiting en materiële verzorging van archieven en collecties

In 2013 is de ontsluiting van 3 archieven en de collectie microfiches bouwvergunningen afgerond. Van 1 archief en 4 collecties werd een plaatsingslijst gemaakt. Daarnaast werd er aan 6 inventarisatieprojecten gewerkt, die in de komende jaren worden afgerond.

In projecten voor nadere ontsluiting zijn in 2013 verwerkt: 210 pagina's notulen Schepenbank Heerlen, 3.226 huwelijksakten, 9.825 notariële akten, 1.411 luchtfoto's, 10.317 foto's, 11.155 bidprentjes en rouwbrieven, 71 fotoseries en ca. 2.000 series negatieven.

Alle ontsloten archieven en collecties zijn ook materieel verzorgd. Daarnaast zijn er 10 meter archief, 500 krantenboeken, 1.437 foto's en 1 langspeelplaat materieel verzorgd en zijn er 800 verouderde archiefdozen vervangen.

Digitalisering archiefmateriaal

In 2013 zijn er 387 huwelijksakten (Heerlen 1937), 5.775 notariële akten en repertoria, 5.000 pagina's uit het archief van Schloss Haag, 1 langspeelplaat met 13 nummers van het voormalige Claracollege, 15.960 bidprentjes en 5.894 familieberichten gedigitaliseerd.

Historische Bibliotheek

In 2013 is het acquisitiebeleid toegepast op een deel van de bestaande collectie, daarbij zijn er uit de collectie 644 boeken, 70 tijdschriften en 40 brochures verwijderd. Nieuw opgenomen in de collectie zijn 89 boeken, 808 tijdschriften, 76 brochures, 149 weekbladen, 45 parochiebladen, 14 jaarverslagen en complete jaargang 2013 van het Limburgs Dagblad.

Uit de werkvoorraad, merendeels bestaande uit oude tijdschriften, afkomstig uit de gemeentelijke organisatie is 55 meter materiaal verwerkt. Slechts 5 % is opgenomen in de historische bibliotheek, de rest is vernietigd.

Documentair Informatiecentrum

In 2013 is het bezuinigingsplan van 2012 afgerond. Dat heeft geresulteerd in een drastische vermindering van het aantal abonnementen van de gemeente Heerlen. Op 1 januari waren er 887 abonnementen, op 31 december nog 471. In 2013 zijn 17 abonnementen geannuleerd, 6 nieuwe abonnementen geregistreerd. Daarnaast zijn er 81 boeken besteld.

Archiefbewaarplaats

In februari 2013 werd een schimmel- en vochtprobleem op de vloer van het onderste depot geconstateerd. Door adequaat handelen – schoonmaken, drogen, ventileren – bleven archieven en collecties gespaard van schade als gevolg van schimmel. In mei 2013 is een nieuwe koelmachine geplaatst ten behoeve van de koeling en ontvochtiging van de depots door de afd. Vastgoedbeheer en Facilities.

Educatie

Vragenlijsten

Er zijn vragenlijsten Latijn voor de bovenbouw van de gymnasiasten samengesteld. In samenwerking met Nanna Knops en in samenwerking met Repro vormgeving zijn de vragenlijsten van het Thermenmuseum aangepast en digitaal beschikbaar gesteld aan het onderwijs.

Basistochten kasteel Hoensbroek

Er zijn aanpassing gemaakt op de bestaande basistochten door kasteel Hoensbroek voor het basisonderwijs. De tochten zijn in herdruk gegaan. Aanleiding is de inrichting van de stamboomkamer in het kasteel.

Masterplan Via Belgica

Het Masterplan Via Belgica educatie- doorgaande leerlijn is in 2013 samengesteld.

Archeologisch onderzoek badhuis

Er is gekeken en beschreven hoe het onderwijsveld (zowel basis-als voortgezet onderwijs) betrokken kan worden bij dit komend archeologisch onderzoek.

Game Thermenmuseum

Er is overleg geweest en een eerste aanzet gemaakt voor een Thermenmuseum Game.

Plan marketing-educatie 2014

Het plan voor 2014 is opgesteld.

SIEN

De ambities van Historisch Goud rondom het project SIEN zijn opgesteld in overleg met conservatoren. Er is een 0-meting gedaan en er is overleg geweest met partners van SIEN (SCHUNCK*, Parkstad Theater Landgraaf).

Stages

Aanvragen van stageplaatsen binnen Historisch Goud zijn gecoördineerd. meerdere MAS stagiaires zijn begeleid. Stagiaire Jody Martens heeft zich voor educatie bezig gehouden met een eerste vertaling uit het familiearchief adellijke geslacht Hoen.

Communicatie

Nieuwe website Historisch Goud

In oktober 2013 is de nieuwe website van Historisch Goud gelanceerd. De website www.historischgoud.nl houdt de bezoeker op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het cultureel erfgoed en onze instellingen. De nieuwe website is bedoeld voor:

- Opdrachtgevers en samenwerkingspartners van HG;
- Geïnteresseerden in cultuurhistorisch ondernemen;
- Iedereen die meer wil weten over de organisatie achter de bedrijven Kasteel Hoensbroek, Thermenmuseum Heerlen en Rijkheyt.

Nieuwsbriefsysteem

In december 2013 is een nieuwsbriefsysteem geïmplementeerd waarin de e-nieuwsbrieven voor Thermenmuseum, Kasteel Hoensbroek en zowel Rijkheyt kunnen worden aangemaakt en verstuurd. Tevens is hier een database aan gekoppeld om de verschillende nieuwsbriefabonnees te beheren.